

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ET TURTUR NIDUM ALTARIA.

QUI FRUMENTUM

ELECTORUM CONSERVASTI

VII. ÉVF. 1906 9. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA
A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó végén

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS.

PLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPOLO TUO.

ECCE AGNUS DEI

CUJUS NON SUM DIGNUS.

ÖRÖKIOMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom. Értesítés. — Két eucharisztikus elmélkedés. — Karkecz Lajos: Az Oltáriszentség lényege. — T. Kálmán: Szentségi egyletek. — Koncz József: Áldozáskor. — A titkos mély Szentség villogásai. — Innen-onnan: Eucharisztikus szentek. — Kalazanczi szent József. — Fölhívás. — Az eucharisztikus kongresszus. — Fischer Ágoston: Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről. — Oltáregyesületi ügyek. — Hirdetések.

ÉRTESÍTÉS

A Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetsége, mint a nagygyűlések rendezője, értesíti a katolikus közönséget, hogy a

VI-ik katolikus nagygyűlés

folyó évi szeptember hó 23—26-án fog Budapesten megtartatni. A nagygyűlés színhelye a fővárosi Vigadó. A nagygyűlés rendezősége kétféle jegyet bocsát ki, ugymint:

1. *Belépőjegyet*, melylyel a nagygyűlés minden ülésén részt lehet venni. *Ára 1 korona.* Ezt a jegyet a népszövetségi tagok ingyen kapják.

2. *Tagsági jegyet*, a mely a nyilvános üléseken a jegy számának megfelelő ülőhely állandó használatára és a záróülés előtt tartandó zárt ülésen való részvételre és szavazásra jogosít. *Ára 5 korona.*

A jegyek a Kath. Szövetségénél (VIII., Szentkirályi-u. 28.) előre megváltandók. A megváltott jegyek az utazási engedményre jogosító igazolvánnyal együtt előre megküldetnek. Az általános program a következő:

23-án, vasárnap: Délután szentséges körmenet a belvárosi plébánia-templomból. — Este a Keresztényszociális Egyesületek nyilvános ülése. A Katholikus Ifjak Körének estélye.

24-én, hétfőn: Szentmise. *A nagygyűlés megnyitása. Eucharisztikus diszgyűlés.* Szakosztályok tanácskozása. *I. nyilvános ülés.* Hangverseny. Ismerkedési estély.

25-én, kedden: Szentmise. A Keresztény Szövetkezetek, legényegyletek, Iskolatestvérek és Regisi szent Ferencz és más egyletek párhuzamos közgyűlése. Szakosztályok ülése. *II. nyilvános ülés.* A Budai Kath. Kör. művészestélye.

26-án, szerdán: Szentmise után zárt ülés, melyen csak az ötkoronás jeggyel bírók vehetnek részt. III. nyilvános ülés.

Katholikus Testvéreink!

Hozzátok száll hívó szózatunk. Jertek vallomást tenni Krisztus mellett, mert emlékezzetek meg arról, hogy a ki Őt megtagadja az emberek előtt, azt Ő is megtagadja mennyei Atyja előtt. Tegyük a nagygyűlést valóban nagygyűléssé. Ne sajnáljunk sem költséget, sem időt, mert *a mink van, azzal mind Istennek tartozunk*. Siessünk táborba, hogy az ellenség készületlenül ne találjon.

Viszontlátásra a VI. katolikus nagygyűlésen!

Budapest, 1906. szeptember 1.

A Katolikus Szövetség.

Két eucharisztikus elmélkedés.

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR-tól, mint az esztergomi papnevelő lelkiigazgatójától, 1902 őszén.

I.

AZ EZ IDEI budapesti eucharisztikus kongresszus a mi figyelmünket a «Mirae caritatis» kezdetű, apostoli körlevélre irányozta. Biztosít minket a Szentatya, hogy az a szeretet, mely benne él s «advigilat in tempora» (felügyel az időkre) észreveszi s szemmel kíséri a fejlődést; észreveszi, hogy mi kell neki, mit keres, s kimondja, hogy életet keres. Valóban úgy van. Tudomány mint systema, kultúra mint gyakorlat, művészet mint az igaznak szép formába öltöztetése, életet keres. A művészet, mely eddig harmonizált vonalakat, színeket, hangokat, most hivatást érez magában, hogy ezen túl harmonizál majd szíveket, gondolatokat, lelkeket, érzelmeket. A költészet keresi a legszebb éneket és a legszebb ének: az ének az életről. Azért mondja a pápa: kerestek életet? nem értlek titeket, hát minek keressitek azt, a mi van? «Lignum vitae (az élet fája), verbum vitae (az élet igéje), corona vitae (az élet koronája), panis vitae (az élet kenyere), semen vitae (az élet magva)», ki beszél erről? Az Ur Jézus óta egyre ezt rebesgetjük, kínálunk nektek életet, mint eleven magot, «semen vitae», nyújtjuk az élet kenyerét, óvjuk élteteket az ő biztosítékával; hát kérlek, mit kerestek? Itt van az élet, az Ur Jézusban.

Azóta van élet, igazi, emberi, mélységes, szerencsés, gazdag élet, mióta az isteni élet az Ur Jézus lelkében emberi gondolattá lett; mióta az isteni szeretet az Ur Jézus szívében emberi érzéssé lett; mióta az isteni vágy teremteni embert, a melyet Ádám óta kivinni nem sikerült, Krisztusban szerencsésen érvényesült! Tehát hogyha kell élet gondolataitoknak, merit-

setek itt; ha kell harmonikus érzés sziveiteknek, melegedjetez itt. Ha kell tökéletesség, ültessétez át ezt magatokba. S mindennek a módja s a nyitja: egyesülés Krisztussal! Ime az Eucharisztia semmi egyéb, mint egyesülés. Az Eucharisztiaiban a kenyér szine egyesülésre hiv: egyetek, de vigyázatok, hogy az evés csak jel s egyesülést sürget, egyesülést, a hogy a lelkek, a hogy a szivek egyesülni szoktak. Lelkek akkor egyesülnek, ha egyet gondolnak; szivek akkor egyesülnek, ha egyet éreznek. Emberek akkor egyesülnek, ha szeretetben egyesülnek. Mi az Urvacsora? A lelkek egyesülése a gondolatok közlésében, szivek összeforrása az érzelmek egységében. Mi az igazi szent áldozás? Krisztus gondolataival való töltekezés, Krisztus érzelmeitől való felgyulladás, Krisztus hasonmásának kiverődése a szemem, homlokem, ajkum, beszédem, szeretetem, szivem, életem, az egész életem, az egész emberem. Meg van tehát a program, hogy hogy kell áldozni. Áldozni úgy kell, hogy az ember a lelkét eltölti az Ur Jézus gondolataival. Ugy menjetez áldozni, mint a kik mennek fölvilágosodni s ugyanakkor megnyugodni az Ur Jézus gondolataiban. A Krisztus-kép ott táru föl előttünk; ott néz az Ur Jézus mélyen bele a lelkünkbe úgy, hogy képét soha többé el nem felejtjük. Ha nézek egy képet, akkor én a művész gondolataiban megnyugszom s nyugalma valóságos élvezetté lesz, élvezek s gyönyörködöm. A mi felvilágosodásunk is ily megnyugtató s élvezetes kontempláció! Én nézem őt, ő néz engem. Je l'avise il m'avise. Valahányszor ily megnyugodva nézzük az Urat, mindannyiszor belénk folynak át az ő gondolatai s erőnkét fokozzák. Ilyenkor lelkünk egyesül az Urral s megpihen benne.

Nézzék meg a Szentírásban a lélek megnyugvásának jeleneteit, valóságos Urvacsora-jelenetez. Ott ül Bethániában Mária az Ur Jézus lábainál. Ez Urvacsora. De hisz ott nem esznek! Az evés az egyesülés jele, az itt is megvan, a lélek itt is megnyugszik. Mikor Mária az Ur Jézus lábainál ül, s szeme az isteni Megváltónak nemcsak szemébe, hanem lelkébe is elmerül, a szerető lélek megpihen jegyesében. Pihenés a jegyesben, az Urvacsora. Térjenek be az első zöldsütörtök estéjén az Urvacsora termébe. Az aggódó gondolatok ott elcsitulnak s 11 lélek függ a mesterem, ki értük imádkozik. Ez Urvacsora. Nem a vacsora miatt, hanem a lelkeknek megnyugvása miatt a mesterben. Nézzék a husvét reggelét, ez Magdolnának Urvacsorája. A kétkedő, reményeiben megtört lélek, hogyan tud Urvacsorázni, hogy tud egyesülni, hogy tud megnyugodni a mester gondolataiban, azokban a győzelmes gondolatokban. Nézzék husvét délutánján az emmausi tanítványok utját; két ember, a kik lemondtak reményeikről; hogy gyullad fel s hogy nyugszik meg azután két ily kislelkű sziv, egy nagy lélek közelében. Ez Urvacsora. És a husvét estéje az egész apostoli gyülekezetnek Urvacsorája. Mi megyünk Urvacsorázni, megyünk megnyugodni az Ur Jézus biztatós,

győzelmes gondolataiban. Megyünk a szent áldozáshoz, hogy világi néze-
teinket, gondolatainkat sokszor meghasonlott, maga magával nem bíró
lelkünket Jézus szíven földerítsük s megnyugtassuk, hogy szent békénk
legyen.

Az Oltáriszentség továbbá nemcsak azért nyugtatja meg lelkünket,
mert gondolatainkat Jézusban megpihentetjük, hanem azért is, mert hitün-
ket rendkívül megerősíti. «Est enim memoria mirabilium.» (Ugyanis csodás
dolgok emlékezete.) Hitünk az Isten csodálatos műveivel áll szemközt. Ime
az Oltáriszentség az Ur Isten csodálatos műveinek emléke. Nagy em-
lék, melyben megújul Krisztus megtestesülése és szenvedése. Nagy emlék,
mert csodásan van jelen itt az Ur s jelenlétét is csodák bizonyítják, a mi-
lyennek nagyszerű emléke a felséges orvietói dóm. Nagy emlék, a mely-
hez az emberi lelkeknek annyi csodálatos tünete, az aszkézis annyi titka, az
elragadtatások felséges sora fűződik. Est fidei mysterium! A hit titka. Cso-
dák alkotják, csodák kísérik e titkot. Ilyen a bolsanói csoda. A miséző pap
egyszer kételkedett, vajjon igazán van-e az oltáriszentségben Krisztus teste
s vére s ime Urfölmutatáskor a bor a kehelyben piros vérré változott, fel-
forrott, kiömlött s elárasztotta az oltárt; ennek emlékére építtette IV. Urbán
pápa a felséges orvietói dómot. De nem annyira ezek a csodák, mint inkább
azok az eleven csodák, a bámulatos szentek, bizonyítják az Oltáriszentség
valóságát, kik nem ettek más ételt, mint Eucharisziát, s kik oly erősek vol-
tak, hogy legyőztek mindent.

Legyünk mi is az Eucharisztia eleven bizonyítékai buzgó életünk
által, melyet az Oltáriszentségből meritünk. Változzunk el tőle. A mi gon-
dolataink infirmae providentiae, gyenge gondolatok; szürke gondolatok,
melyekben nincs meg a hitnek világa, a kétely gondolatai, világias, földies
gondolatok, melyekben nincs lendület: nem értjük meg önmagunkat; mire való
az Eucharisztia? Ki kell váltani az Ur Isten gondolatait. Igaz, hogy megtette
ezt már az isteni Megváltó, mert az evangélium csupa isteni gondolat
emberi kiadásban; csak hogy az Oltáriszentségben ezeket a gondolatokat
mintegy tüzes bélyegzővel nyomja bele lelkünkbe. Nekünk az Eucharisztia
az isteni, a krisztusi életnek organuma; magunkhoz vesszük s élni kez-
dünk. Valamint az orgona a bűgő szelet zenévé változtatja, s a szem a sötét-
ségből világosságot teremt: úgy Krisztusnak nagy lelke is a földi életbe
isteni életet gondol és teremt. Hozzájárulunk s mondjuk: Gondolataink
szavak, üres szél, teremts belém életet, sötét éther vagyok, legyek világos-
ság! Mi nem akarunk ragaszkodni a mi gondolatainkhoz. Ezek annyiszor
kompromittáltak, annyit kinoztak; sötétségbe tereltek; mit szeressek rajtuk?
A világ gondolatai sem imponálnak, hisz annyi sok ember szenvedett hajó-
törést miattok; mi súlya legyen a nagy világ ítéletének előttünk, kik már
kiérettük, hogy az Ur Jézusban egy harmonikus, gazdag életnek világa áll

előttünk. Mit zavarjon engem ember, ki nagy szavakkal és nagy tehetségekkel kiindul világgá s életet akar teremteni, de azután maga magával sem bír? Mit menjek emberek után, a kik, ha nagy tehetségek is voltak, azzal a sóhajjal haltak el, hogy: «több világosságot!» Ily lelki élet, akármily költemények fakadjanak belőle, akármily szobrokat tudjon faragni, akármily színekben tudja rálehelni ideálját fára és vászonra, nekem nem imponál. Nekem kell az élet, mely egész embert tud kialakítani. A mely az észet, ezt a végzetes tehetségét, melyet az Ur Isten adott, hogy őt megismerjük, melynek az a szerencsétlensége, hogy őt ritkán ismeri meg, le tudná foglalni, igaz tudománnyal tölteni és megnyugtatni; ezt végre is tökéletesen csak a hit teszi. Azért mi úgy akarunk áldozni.

Azonban nemcsak az emberi ész, hanem az emberi szív is követeli a maga részét. Ezt az emberi szívet kétféle érzelem, kétféle szeretet foglalja le: Charitas és cupiditas. A cupiditas — panaszkodik a pápa — olyan mint a tűzvész, mely az emberiségen nyílal, kéj- és élvezetvágy; tűz, mely emészt és perzsel, szomjassá tesz és kinez; a világ csak úgy szívja és szomjazza e tüzet. Ennek következménye nemcsak a gög, mely az észre veti az árnyekát, hanem egyszersmind a szenvedély, mely az emberi szívet teszi tönkre. Le kell foglalni az emberi szívet a szent szeretetben. Hogy az a másik szeretet, mely mohó és falánk, mely az állat szenvedélye, csökkenjen bennünk. *Nutrimendum charitatis et imminutio cupiditatis... ubi charitas ibi cupiditas non est.* (A szeretet tápláléka s az élvezetvágy csökkentése... a hol szeretet van, ott élvezetvágy nincs) Ez nem fog egészen sikerülni, csak az égben, de biztos, hogy mihelyt a szeretet, a tiszta charitas kigyullad, annak a másik lángnak fájja elfogy s a láng eloltódik. Oh igen a szent szeretet elég hatalmas arra, hogy a szívek bomoljanak utána; elég hatalmas arra, hogy a világot felgyujtsa. Ezt főleg az Eucharisziában teszi. Az Ur Jézus bennünk a szent szeretettel legyőzi az érzéki szeretetet. Ugy gyönyörködöt, úgy melenget, hogy más után nincs kívánságunk; megvan élvezete és gyönyöre, mást nem keres. A lélek olyan, hogy mint szent Gergely mondja: *aut delectatur infimis aut summis* (vagy felséges, vagy aljas dolgokban gyönyörködik) s ha megvan a «*summum*» (felséges) elfelejti azt, a mi «*infimum*» (aljas).

Az Oltáriszentség még az által is törli bennünk a rossz szenvedélyt, a szennyes szeretetet, hogy az Ur Jézussal egyesülve a *castissima caro* sopit *concupiscentiam*. A legtisztább, a legszüziesebb test érintése a mi forró vérünk törvényét megtöri.

Gondolom, hogy még sok mindenfélét lehetne emellett fölhozni; de végre is arra a következtetésre jutnánk, melyre a Szentatya «*Eucharistia esi magnum vitae adjumentum*», az életnek, annak a gazdag életnek segítése. Akár lelkemet, akár szememet akarom megnyugtatni s azt derültté tenni,

akár a szív szenvedélyeit akarom letörni, azután megnemesíteni: segítségem az Eucharisztia. Iparkodjunk tehát jól áldozni, az Ur Jézus gondolataival s az Ur Jézus szeretetével töltekezni. Tanuljunk meg szentáldozni, vagyis önmagunkat emancipálni gyenge gondolatoktól s a szív rendetlen vágyaitól; az Ur Jézus gondolatának békéje: ez lesz az igazi Urvacsora.

II.

Életet keresünk. Az Ur Jézus azért jött, hogy életünk legyen. Ő is azt akarja, a mit mi, hogy legyen életünk, adott hozzá kenyeret, az élet kenyerét. A zsoltáros igéri, hogy az Isten oly hatalmas, hogy a kőből vizet fakaszt és a sziklából mézet ad és a pusztát kertté változtatja. Rupem in fontes aquarum, petram in stagnum; igéri, hogy az élettelen föltámasztja s a meddőt megtermékenyíti; az isteni Megváltó az Oltáriszentségben ezeket a nagy föladatokat oldja meg lelkekben, kik átadják magukat neki. Mert ha kő is volt a lélek, forrást fakaszt belőle s ha pusztaság is volt, édenkertet alkot benne. Teszi ezt az Isteni Megváltó elsősorban az által, hogy az Eucharisztia által a hit szellemét fejleszti bennünk s erről már szóltam; azonban az élet nemcsak hit; a szép élet az erkölcsi élet. A hit annak az életnek csak egy tényezője, annak az édenkertnek csak egy virágos csemetéje. Szép erkölcs, ez a legszebb remekmű.

Van különféle szép remek márványból: pl. a medenczére szállt galambok a kapitoliumi muzeumban, a kígyókkal küzködő Laokon-csoport, Apolló vagy Héra; ezek remek márványból. Lehet a szépet kialakítani az embernek a maga külsejében; lehet pl. valaki jó színész, ki nem márványban, hanem saját megjelenéseinek hajlékonyságában alakít. Alakíthat oly hüen, hogy benne szemléljük az illetőt. Lehet festéssel is alakítani úgy, hogy az ember a képben a valóságot véli látni. Ha lehet márványból és festékből s élő alakokból remekműveket alkotni, hogynem lehetne azt abban a legszínompásabb világban, melyet léleknek neveznek. Szép lélek, tiszta erkölcs, harmonikus élet, tiszta világ, ez az igazi remekmű. Azért az Ur Isten a szobrokat, a képeket lenn hagyja, a színészek után nem vágyik, de az ég muzeumába a szép lelkeket viszi át. Mert a márvány-remekből meszet égethetnek, a képből rongy lehet, az emberből is nyomorult teremtes válhatik, de a lélek, mely az Ur Isten képére alakult, maradandó örök emlék lesz.

Tehát tiszta erkölcs, szép ember, szép lélek, harmonikus lélek: ez a remekmű, melyet az Ur Isten élvez. Az erkölcstelen ember az romlás és rothadás; nem alak, hanem alaktalanság; nem ritmus, nem arány. Ott a test viaskodik a lélekkel; a gondolatot előli a szenvedély, az egyik szenvedély előli a másikat; az erkölcstelen ember egy chaotikus, rendezetlen világ, hol erőök küzdenek s kialakulni még sem bírnak...

S hol teremnek azok a szép lelkek? Mindennek megvan a maga hazai földje, megvan a zónája, a hol a napsugár úgy éri, oly szög alatt, a mint jó neki. Ha nincs a hazai földben a növény, ha nincs a maga zónájában az élet, elcsenevész. Álljanak meg a kis, takaros zsurlók előtt s gondolják el, hogy voltak egyszer világok, mikor ezek a kis törpék óriási fák voltak. Mikor őserdőket képezték, melyek kőszénéből mi most melegszünk! Ime, mily törpék lettek azóta. Tengődnek, mint az apró mécses világa, melynek kéklőlángját az olaj még nem nyelte el. Más csillagok voltak, más volt a föld melege, mely a zsurlót fává nevelte. Nézzék az oroszlánt valami állatseregletben, nézzék ezt az ütött-kopott állatot, fénytelen szemét. Nincs otthon, hisz ketrecben van. Neki pusztaság kell, végtelen pusztaság! Nézzék a halakat az aquariumban; az üvegfiókokban bugyborékol a sós víz, de a fiók nem óceán.

Vegyék az embert, a ki nagy városokban pinczelakásokban lakik s gyárakban dolgozik, a hol por és füst, foszlány uszik a levegőben. Adjának neki tiszta levegőt, erdőt, napsugarat, adjának neki életet, meleget, meglátják, hogy mi lesz belőle. Ha a zsurlónak kell a maga világa és az oroszlánnak a maga pusztája és az embernek tiszta levegő: mi kell a tiszta erkölcsnek? Van az erkölcsnek is hazai földje, zónája? Van annak is üdesége, friss folyása? Annak is van! Legyenek meggyőződve, sehol sincs az erény annyira otthon, mint az Oltáriszentség atmoszférájában.

Szent Jeromos áldozása.
(Domenichino festménye a Vatikánban.)

Akarnak tiszta, harmonikus szép lelkeket s nekik való levegőt, vizet, napsugarat s gazdag energiát, vezessék be őket az Eucharisztia légkörébe, érezni fogják, hogy ez az. Ott megtalálnak mindent, a mi erős lelki élet-hez kell; mindenekelőtt nagy, széles látókört, nem fiókládát. Mert a léleknek az kell, a mi az oroszliánnak, a mi a halnak: végtelen, boldogító szabadság! Nem sötétség, nem lebujs, hanem napfény. És mi az életre nézve a napsugár, az áttetszőség? Azok a nagy, felséges gondolatok, melyek lelkünkben teremtenek hatalmas világot, azt az öntudatot, hogy Isten van veled, te szabad lény vagy. Krisztus van veled, többet mondok, Krisztus van benned. Te Cézárnál, Napoleonnál nagyobb vagy. Nem a hatalmat, hanem az élet szuverenitását véve. Te a szabadság gyermeke vagy. Nemcsak a szabadságé, te az Isten gyermeke, az Isten temploma vagy. A benned sutogó imát jobban becsüli az Isten, mint szent Péter templomát, mint a katakombákat. És hol érzed azt, hogy benned ily érték rejlik, hogy benned ily hatalom lakik? Hol érzed azt inkább, mint a szent áldozásban? Ott ébred az ember saját méltóságának, gazdagságának, istenfiuságának öntudatára. Ez jó neki.

A ki ezt meg nem érti, az elfonnyasztja a kereszténységet. Nézzék azokat a sötét szektákat, melyek nem értették meg az Ur Isten nagy gondolatait; a nagy világból csináltak ketreczet és belegyömöszölték a lelket és megvonták tőle a napsugárt; bizalmatlankodtak az Isten kegyelmében, az Isten szeretetében. Még azok is elnyomoritották az embert, kik szent Ágostonnal dicsekedtek s a kegyelmet dicsőíteni akarták, leghevesebb ellenségei voltak a Jézus Szive tiszteletének. Oh, az ember bizalmatlankodik az Isten szeretetében, leereszkedésében, a velünk való s bennünk lakó Krisztus őszinteségében. Gyanakodom, hogy ez a nagy Isten megvet, hogy ez az Ur Jézus, mikor az Oltáriszentséget rendelte, nem az én számomra rendelte. Ez a hideg éj s sötét éjfél nem nekem való világ. Futok ezekből a jégvermekből, ez oltároktól, e hideg szikláktól. Nem fakadnak itt források, melyek föllocsolják bennem az életet. Oh másmilyen a tiszta lelkek hazája, ott fény van, meleg van.

Mi kell továbbá az életnek? Az életnek kellene források, melyek tiszta vizet adnak. Az élet nem a pusztáé. Nekünk kellene kutak, melyekben nincsenek tifuszbacillusok; mert a ki azokból iszik, halált iszik. Források kellene, melyek képesek bennünk a tiszta erkölcsöt fejleszteni. Ezzel a szent tisztaságra célzok, mert a szent tisztaság a legüdébb, a legkedvesebb erkölcsösség. Az ember megvakul a szenvedélyektől, kivált a VI. parancs elleni vétectől; sűrű lesz vére s kiszárad veleje. Belső világunk lapos és érzéki lesz, az élet szintelen és nem méltó hozzánk. Mi locsolja föl ezt a szárazságot? Az Oltáriszentség semmit sem lehel annyira, mint a szent tisztaságot. *Quid pulchrum ejus, quid bonum ejus, nisi frumentum electo-*

rum et vinum germinans virgines. Ha vannak választott lelkek, ha vannak lelkek, melyeket a Pontificale Romanum «sublimiores animae» névvel jelez, ezek a sublimiores animae a szent tisztaság kedvelői. Az Oltáriszentség a szeplőtelen érintetlenséget, a lelki világnak szeplőtelen átlátszóságát teremti meg. A hol ez nincs, ott az erkölcsnek ereje, szépsége, harmóniája hiányzik.

Mi kell még a szép belső világhoz? Meleg lendület. A meleg, a hő csupa energia, a lendület csupa erő. Anélkül szabad világ nincs, nincs kiindulás, lelkesülés és bátorság. Az Eucharisztia által lelkünkbe fektetett meleg és energia az áldozat szelleme. Az embernek tünni és szenvedni kell s hogy azt jól tehesse, meg kell találnia helyét, a hol fejének, szívének nyugalmat talál, a honnan erejét szívja. A mi szenvedő lelkünknek megnyugvása az Ur Jézus szíve. Ha szívére borulok, szenvedésem megnyihül. Az a töviskoszoru, mely őt szurja, engem nem szur; az a seb, mely őt dőfi át, engem kimél. A keresztt, melyet ő is hordoz, nekem könnyebb. Ez az érzés nekem lendület és erő. Az áldozat ez érzelmeire akar minket oktatni az Isteni Megváltó, midőn azt mondja: Hoc facite in meam commemorationem. (Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.) A szent áldozás nem nélkülözheti soha az Ur Jézus szenvedésének, türelmének motivumait. Azokat onnan számüzni nem lehet. De a türés, a szenvedés az áldozatnak csak alsóbb foka; van annak magasabb foka is s az az önkéntes áldozat. Ha az ember nemcsak tűr, mert keresztt borul rá, hanem készakarva rászánja magát küzdelemre és szenvedésre egy nagyobb szeretetért, mely őt lelkesíti; testet érzékiséget, világot, a mennyiben ezek lépcsők lehetnek a léleknek, lábbal tapos s az által önönmagát, lelkét, életét sublimiorem facit. Ez az áldozatkészség volt az egyháznak nagyszerű hozománya! Oh beatam Ecclesiam! kiált föl szent Cyprián, fuit quondam in operibus fratrum candida nunc facta est in sanguine martyrium purpurea! Az Ecclesia ruhája fényes, ezüst- és aranybrokát; fuit quondam candida, a pünkösdi tűznek fényében; azután bele szőtte az Ur Isten abba az arany- és ezüstbrokátba a tüzes rózsákat, a vérpiros szálakat s facta est purpurea! Minden lélek, a mely az Ur Jézust szereti, az áldozatos jelleget hordozza homlokán s ez a szent áldozásban verődik ki rajta, mely az embert becsületessé, harczra s áldozatra készsé tesz. Itt teremnek azok, a kikre a költő szavait alkalmazhatjuk: «magnae animae prodigi», kik pazarolják a lelket, az életet, de úgy, hogy aztán százszorosán megtérül az bennük. A mit adnak, azért százszoros kárpótlást kapnak. Minden áldozat, minden önmegtagadás fokozza az ember belső energiáját, a lélek küzdelmét már is a győzelemmel koronázza.

Valóban igaz tehát, hogy ha a zsurlónak van zónája és korszaka s az oroszlánnak hazája s a hálnak oczeánja s az egészséges embernek a maga

légköre, ugy az erkölcsi életnek, az erkölcsös léleknek is megvan a maga levegője, légköre, fényes égboltja, üde forrása és napfénye. Legyetek meggyőződve, belőletek is azon mértékben lesznek szép lelkek, azon mértékben alakulnak ki Krisztus hasonmásaivá, a melyben a szent áldozásból tudjátok meríteni az élet erejét; *mysterium vitae erit vobis magnum praesidium vitae.* (Az életnek titka az élet nagy oltalma lesz számotokra.)

Az Oltáriszentség lényege.

AZ EUCHARISZTIA az Ur Jézus Krisztus testének és vérének a kenyér és bor színe alatt a keresztény hívek halhatatlan lelke táplálására magától az Ur Jézus Krisztustól rendelt Szentség. Mondhatnók így is: Az Oltáriszentség az új-szövetségnek szentsége, melyet Krisztus rendelt, melyben teste és vére a kenyér és bor színe alatt lelkünk táplálására jelen van. (Dr. Katschthaller.) Elnevezhetnők másképen is, például azt mondhatnók, hogy az Oltáriszentség az új-szövetségnek Krisztus által rendelt szentsége, a kenyérnek és bornak, előirt alak által Krisztus testévé és vérévé szentelt külszínei, melyek étel és ital módjára az ember belső és lelki táplálását jelzik és okozzák. (Gotti.)

Bármint adjuk fogalmát, az az egy világos, hogy az Oltáriszentség Krisztus által a lelkek táplálására rendelt szentség.

Lényege két tényezőből áll: a látható jelből és a láthatatlan malasztból.

A látható jel a kenyér és bor színe. A láthatatlan malaszt Krisztus teste és vére; maga az Istenember Jézus Krisztus, ki a pap által elmondott átlényegítő szavak után a külszínek alatt valósággal és lényegileg jelen van, hogy halhatatlan lelkünket az örök boldogságra előkészítse, képesítse s tényleg örökké boldoggá tehesse.

Nagy kegy a végtelen szeretettől, hogy önmagát adja nekünk eledelül a kenyér és bor színe alatt a legméltóságosabb Oltáriszentségben!

A komoly figyelő kenyér és bor színt lát s gondolkodóba esik, vajjon a két szín alatt nincs-e két szentség jelen?

Nincs, mert a kettős szín egy és ugyanazon szent dolognak jelei; ugyanazon szent célra szolgálnak; ugyanazon egy hatása van, t. i. hogy az ember halhatatlan lelkét táplálja. Miként az étel és ital is kétféle, de egy tápláléka a testnek, ugy hogy ital nélkül ott lehet az étel és étel nélkül nem biztos táplálék az ital, ugy a külszínek nem különváltak, hanem egyik a másikba forrasztva táplálja a legfőbb Oltáriszentségben a halhatatlan lelket.

Aquinói szent Tamás a *«Summa Theol.»*-ban azt mondja, hogy: *«E szentséget egynek mondjuk, mert a lelki táplálásra van rendelve, mely*

a testi táplálkozás módjára történik, a testi táplálkozáshoz pedig két dolog kivántatik, t. i. az étel, azaz a száraz táplálék és az ital, azaz folyékony táplálék: azért ezen szentség teljességéhez két dolog járul, t. i. a lelki étel és lelki ital szent János szavai szerint: **Az én testem valóban étel és az én vérem valóban ital; tehát a szentség többes ugyan anyagilag, de alakilag és a maga befejezettségében egy**» (v. ö. dr. Katschthaller «Kath. Ágazatos Hittan» IV. 373. lap.) A római kátéban II. r. 4. f. 10. sz. ezt találjuk: *«Valamint az étel és ital, melyek két különböző dolgok és csak egy célra hasznosak, hogy tudniillik a testi erőt megújítsák, ugy megfelelő volt, hogy e szentségben két különböző külszin jeleljen meg nekik, melyek a lelki eledelt jelöljék, mely az értelmet fenntartja és megújítja».* (Lásd ugyanott.)

A szentmise imája először többesszámban szól: *«Tisztítsanak meg bennünket a szentségek, melyeket magunkhoz vettünk»* és aztán egyes számban, midőn így folytatja: *«Ez a te szentséged, ne legyen nekünk büntetendő vétségül».*

Kiviláglik ebből az, hogy e szentség anyagilag több, de alakilag egy, mert a többség itt egynek jelölésére és eszközlésére irányul (v. ö. ugyanott).

Szükségét érzem e helyen az ájtatos olvasó előtt megemlíteni, hogy ezen dolog felemlítésével nem akartam a két szin alatt való áldozás hiveinek képzelt igazát védelembe venni, mert később lesz alkalmam kimutatni, hogy a legfölségesebb Oltáriszentséget egy szin alatt is egész teljében élvezhetjük s egészen megfelelőünk a legszentebb célnak azzal, ha oltárszekrényeinkben csak a szent ostyát, illetve egy külszint őrzünk s hogy nem térünk el a szentségről kialakult hamisítatlan fogalmainktól akkor, mikor a második szint, illetve a bort oltárszekrényeinkben a lelkek táplálására nem őrizzük.

Addig, míg erről értekezhetünk, kérem az ítélet felfüggesztését. Ma csak abban alakuljon ki bennünk az erős hitben megnyilatkozó meggyőződés, hogy az Ur Jézus Krisztus valóságos szent teste és vére a legfölségesebb Oltáriszentségben kettős anyagban a kenyér és bor színében van jelen s hogy ezen ok miatt nem két Szentség, hanem csak egy van jelen, mert a természeti fajuknál fogva különböző dolgok, alakilag egyet képeznek, csak egy célra és hatásra vonatkoznak.

De hagyjuk egy kissé ezen alapozást, mert jelenleg az a célunk, hogy kimutathassuk, mi tulajdonképen a legfölségesebb Oltáriszentség lényege?

A hittantudósok között ezen kérdés körül nincsen összhang.

Szükséges azért, hogy a különböző felfogásokat ideigtassuk. Könnyebb dolog lesz így a szentség méltóságára való tekintetből a hit és józan ész világánál a legmegfelelőbbet elfogadni.

Egyik azt mondja: Az Oltáriszentség lényege *egyedül* a kenyér és bor külszineiben keresendő. Ezen felfogás mellett harczol Aquinói szent Tamás az ő «*Summ. Theol.*»-jában; ezt bizonyítja a «*Római Káté*». Itt ezt olvas-

hatjuk: «A lelkipásztoroknak szorgalmasan kell szemük előtt tartaniok, hogy több dolog van e szentségben a mit néha a szent írók szentségnek neveznek. Néha ugyanis az átváltoztatást és vételt, gyakran pedig magát az Ur testét és vérét, mely az Oltáriszentségben van, nevezik szentségnek. Állítjuk, hogy ugyanazon módon kell imádnunk e szentséget, t. i. az Ur testét és vérét értve alatta. Azonban világos, hogy mindezeket kevésbé lehet tulajdonképeni értelemben vett szentségnek nevezni. Ellenben maguk a kenyér és bor külszínei birnak e név igazi és feltétlen jellegével».

A másik azt mondja: Az Oltáriszentség lényege a külszínekben és Krisztus teste és vérében áll. A második vélemény védelmezői a Trid. szent Zsinat 13. ülés 1. és 5. fejezet 1. Can. hivatkoznak, hol kimondatik, hogy *az Oltáriszentség az Ur testét és vérét magában foglalja* és az 5. fejezetben, hogy *a legfőbb Oltáriszentséget a legbensőbb imádás illeti meg*.

Ezen imádás pedig, miután egyedül Istent illeti meg az imádás, csak a valóságos jelenlétnek szólhat, csak az Istenemberre vonatkozhatik, ki a kenyér és bor színe alatt valóban és lényegileg titokteljesen jelen van.

Ne vitatkozzunk ma e felett, mert világos, hogy itt a nézeteltérés inkább a szavakban, mint a dologban keresendő. Ismerjük el, hogy a test a kenyér színe nélkül és a kenyér színe Krisztus teste nélkül nem szentség. Lássuk be, hogy e magasztos szentség lényege nem állhat másból, hanem csak abból, hogy a megszentelt színek alatt Krisztus valósággal és lényegileg jelen van.

Mélységes titokképen imádjuk Krisztust az Oltáriszentségben és erősen hisszük és valljuk, hogy a megszentelt színek Krisztus testével és vérével együtt képezik az Oltáriszentség lényegét.

Ezen szárazabb érvelésből szürekedjék le előttünk mindaz, mi lelkünket végtelen nagy öröme hangolja.

Krisztus az Oltáriszentségben azt akarja, hogy együk őt; hogy lelkünket ő vele tápláljuk az örök életre. Látható módon ezt nem tehetné másképen mint úgy, hogy látható jel alá rejtőzködött, mert csak így ehetjük meg őt. A látható jel alatt aztán adja nekünk a láthatatlan ajándékot, mely bennünket Isten fiaivá, a boldog mennyország örököséivé tesz.

Azért mondja szent Ciprián az «*Urvacsora*» fölött tartott szent elmélkedésében, hogy «*miképen a közönséges kenyér, melyet naponkint élünk csillapítására magunkhoz veszünk a test élete, úgy a természetfölötti kenyér az Oltáriszentség, élete a léleknek és egészsége az észnek!* Azért mondja szent János evangelista, hogy «*ha valaki e kenyérből eszik, annak örök élete van*».

A külszínek tehát csak mutatók, fátyolok, melyek a valóságos jelenlétet takarják. Még e kenyeret és bort is vastagnak vélte. Azt gondolta, hogy nem eléggé közelíthetjük meg őt, hogy ha a kenyér és bor állaga alá rej-

tőzködik. Megsemmisíti tehát még a kenyér és bor állagát is és csak a külszin alatt óhajt lelkünk táplálására jelen lenni. Még a mutatót is megritkítja anyagában, még a fátyolt is sűrűnek találja, mert csak a külszinben óhajt maradni, hogy semmi állag ne háborgassa őt az emberek iránt táplált végtelen szeretetének munkájában.

Ha magasabb szempont nem kényszerítette volna őt, még a kiritkított mutatót, az áttetszővé tett fátyolt is elemelte volna, hogy semmi közbevetett se lehessen, mely közte és az ember között létrejött természetfölötti egyesülést akadályozhatná.

Mondom, végtelen szeretete még ezen nagy áldozatra is késznek mutatkozott, de nem tehetette ezt még sem. Meghagyta azért az alig észrevehető válaszfalat közte és az emberek között; meghagyta a külszineket, hogy ezen szerfelett átlátszó fátyol alatt a külszinekben ehessük meg Őt.

'Mily kiváltsága ez a keresztény léleknek?

Nem kell neki a sötétségben botorkálni; nem kell aggódva keresni a hatalmas Istent.

Tudja, hogy hol kell keresni őt; tudja, hogy hol van.

A szelid és alázatos szívű Jézust megtalálva a legfölségesebb Oltáriszentségben, nem kell félelemtől leverten összehuzódni, mert az ő dicsősége nem sujtja le az embert, hanem égis emeli.

Ájtatos Olvasó! Boruljunk térdre a legfölségesebb Oltáriszentség előtt és imádjuk a fátyol alatt jelenlévő Istenembert, az Ur Jézus Krisztust, ki a kenyér és bor külszinei alatt istenségével és emberségével igazán, valósággal és állagilag jelen van.

Karkecz Lajos.

Szentségi egyletek

6. Az engesztelő szentáldozás szövetsége.

I. Története. Az engesztelő szentáldozás szövetségét P. *Drevon*, S. J. alapította. 1865-ben szabályszerűen megalakult e szövetkezet *Paray-le-Monial*-ban a Látogatásról nevezett apácák templomában, hol egykor az isteni Üdvözítő megjelent boldog Alacoque Margitnak s arra kérte, hogy szentáldozásaival nyújtson elégtételt az emberek háládatlanságáért. Tehát az engesztelő szentáldozás maga visszanyulik boldog Margit idejére s az eszme tulajdonképpen magától Jézustól ered.

E szövetség nagy lendületet nyert már az által is, hogy pápai brévékben több ízben volt szó róla. Így IX. Pius pápa (1864 jul. 7. breve) azon óhaját fejezte ki, vajha e jámbor gyakorlat mindnagyobb elterjedést nyerne. XIII. Leó pápa egyik brévéjében (1880 jul. 27.) mindazt jóváhagyta, mit

elődje e szövetség ügyében határozott s azonfölül a szövetséget kiváló dicséretben részesítette.

II. Célja.¹ Az engesztelő szentáldozás szövetsége tagjainak az a főfeladatuk, hogy szentáldozásaikkal némi elégtételt nyujtsanak Urunknak és Üdvözítőnknek azon méltatlanságokért, melyekkel őt szent Egyházában, földi helytartójában, szentségeiben, de kivált a legméltóságosabb Oltáriszentségben illeti a hálátlan emberiség.

III. A szentáldozás följánlása. A szentáldozást a kitűzött napon arra kell följánlani:

1. hogy — Isten szentséges Anyjával, a boldogságos szüz Máriával egyesülve — Jézusunknak az emberek méltatlan eljárása által megsebzett Szívét az Oltáriszentségben vigasztaljuk;

2. hogy az Egyház és a Szentatya ügyes-bajos dolgaira hathatós imádságunkkal Isten áldását leesdjük;

3. hogy a bűnösök megtérését s hitünknek az egész világon, de főleg hazánkban való fönmaradását és terjedését kieszközöljük.

Jegyzet. E mellett azonban a papok a szentmisét, a szerzetesek pedig a szentáldozást teljes érvényességgel azon szándékban is följánlhatják, melyre egyébként kötelezve vannak.

IV. Szervezete. 1. A hol a szövetség szabályszerűen szervezve van, csupa *hetes* vagy *hónapos csoportból* áll. Heten vagy harminczan összeállanak s ugy osztják fel maguk közt, hogy a hét vagy a hónap minden napján egyikük a szentáldozáshoz járuljon.

2. Az egyes csoportok élén áll a *buzgólkodó* (zelator), kinek az a feladata:

a) hogy csoportja tagjaival megállapítsa, ki melyik napon járul a szentáldozáshoz, ugy, hogy a hét vagy hónap minden napjára essék engesztelő szentáldozás;

b) erről pontos jegyzéket vezet s egyuttal ellenőrzi, vajjon a tagok megtartják-e napjukat;

c) e jegyzék másolatát és a felvett új tagok névsorát a szövetség lelkiigazgatójának átadja, mert e kötelezettség föltétele alatt ő is vehet fel tagokat.

3. Valamennyiüknek, a buzgólkodóknak s a csoportoknak élén áll a *lelkiigazgató*. A hol Jézus szentséges Szívének társulata vagy az imaapostolkodás létezik, ott közönségesen ezen egyletek igazgatója egyuttal az engesztelő szentáldozás szövetségének feje is. De különben ennek vezetését bármelyik pap is minden további külön felhatalmazás nélkül elvállalhatja. A papi vezetés feltétlenül szükséges, mert különben e szövetség jogérvényesen nem állhat fenn.

¹ Tóth Mike, S. J.: A szeretet lángjai . . . Kalocsa, 1901. 116—121. l.

A lelkiigazgató jogai és teendői:

1. felügyel a csoportokra s gondoskodik, hogy a buzgólkodók kötelességüket hiven teljesítsék; e vegből időnkint átvizsgálja a buzgólkodók jegyzékét;

2. új csoportokat alakít vagy jóváhagy;

3. a tagokat a szövetségbe felveszi;

4. a tagok névkönyvét vezeti, vagy annak vezetéséről gondoskodik és azt megőrzi.

V. **Fölvételi föltételek.** Ha valaki ezen szövetségbe belépni óhajt, annak:

1. előbb már tagjának kell lennie Jézus Szive társulatának vagy az imaapostolkodásnak;

2. vezeték- és keresztnevét be kell iratnia a szövetség tagjainak névsorába; ha e névsort Paray-le-Monial-ba beküldi a lelkiigazgató, ott azon kápolnává átalakított szoba oltárán őrzik meg, hol boldog Alacoque Margit meghalt;

3. Köteleznie kell magát, hogy valamelyik kitűzött napon minden héten, vagy minden hónapban a szentáldozáshoz járul s azt a szövetség szándékára följánlja.

Jegyzet. a) Ha valaki a meghatározott napon esetleg akadályozva van, az a szentáldozást ugyanazon hét vagy hónap tetszésszerű napján pótlólag végezheti. (1864. jul. 7. breve.) — b) Oly egyének, kik viszonyaiknál fogva csak vasárnapokon áldozhatnak, a szerzetesházak módja szerint, minden vasárnapra, vagy bizonyos havi vasárnapra irathatják be magukat. — c) A szerzetes rendek tagjainak szabadságában áll e szándékra a közös heti vagy havi szentáldozást felajánlani.

VI. **Megalakítás.** A szövetség bármely egyházmegyében szabályszerűen megalakítható s ez által a tagok részesülhetnek az engesztelő szentáldozás szövetségének bucsuibán és kiváltságaiban.

VII. **Bucsui.** Eleinte csak Franciaország területére szoritkoztak a bucsukedvezmények, de azokat IX. Pius pápa 1874 decz. 7. brevéje értelmében minden hívő elnyerheti, ki tagja a szövetségnek és a szentáldozást annak szándékára végzi.

1. A szövetség tagjai *teljes bucsut* nyernek mindannyiszor azon napon, mikor elvállalt kötelezettségük szerint a szentáldozáshoz járulnak, vagy akadályoztatás esetén a póthónapon; természetesen a szokásos föltételek mellett, hogy valamely templomot vagy nyilvános kápolnát meglátogatnak s abban a Szentatya szándékára a szokásos imádságokat elvégzik. (IX. Pius 1861 aug: 9. és 1863 máj. 18. brevéi.)

2. *Teljes bucsut* nyerhetnek a tagok a husvétii időben, ha az Egyházparancsának már eleget téve, még egyszer gyónnak és áldoznak s azt kárpótlásul felajánlják azok helyett, ki azt elmulasztják. A feltételek: gyónás,

templom látogatása és imádság a Szentatya szándéka szerint. (XIII. Leo, 1880. jul. 27. brevéje.)

Ezen bucsuk a megholt hivek javára is följánlhatók.

Jegyzet. Kétség sem férhet hozzá, hogy az imaapostolkodás tagjai, ha az engesztelő szentáldozás szövetségébe is csoportosulnak, minden további bekebelezés nélkül részesednek a fönnebb említett bucsukban; Jézus Szive társulatának tagjai azonban, ha engesztelő szentáldozás szövetségévé verődnek össze, célszerű, hogy a lelkiigazgató bekebeleztesse őket vagy Paray-de-Monial-ban,¹ vagy ha tetszik, Rómában.²

VIII. Kiváltságok. Az engesztelő szentáldozás szövetségének tagjai egyszersmind részesei mindazon imádságoknak, szentáldozásoknak és jócselekedeteknek, melyeket Paray-le-Monial-ban a Látogatásról nevezett apácák végeznek a zárdában, a hol boldog Margit élt és meghalt.

7. Engesztelő szentmise-szövetség.

I. Célja. E szentmise-szövetség célja a szentmise-áldozat többszörös hallgatása által jóvátenni azon bántalmakat, melyek a legfőbb Urat érik azok részéről, kik szentmisét még akkor sem hallgatnak, mikor erre egyházi parancscsal kötelezve vannak.

II. Mibenléte. A szövetség tagjainak egyedüli kötelezettsége és lényeges ájtatossága az, hogy vasárnapokon és ünnepeken még egy második szentmisét is hallgatnak azok helyett és azoknak nevében, kik e napon vétkes könnyelműségből elmulasztják a szentmishallgatást; teszik ezt azon különös szándékkal, hogy ezeknek büneért Istennek elégtételt nyujtsanak. Oly helyeken, a hol vasárnap is csak egy mise van, a második misét ugyanarra a célra följánlott szentáldozással lehet pótolni vagy hétköznapi misehallgatással.

III. Eredete. E szövetség első terve 1862 junius havára vihető vissza, mikor is *Párisban* egy jámbor özvegy, ki mint dolgozó testvér a Norbertinák-rendjébe lépett s ott *Róza* testvér nevet kapott, kezdeményezte az engesztelő szentmishallgatást. E mustármagból terebélyes fa bontakozott ki, melynek ágai beárnyékolják csaknem egész Európát, sőt kiterjednek más világrészekre is.

IV. Szervezete. Velence püspöke 1886 április 27-én kelt határozatával a Marsonne melletti Boulieu helység (Franciaország, Drôme) szent Annáról nevezett plébánia-templomában keletkezett engesztelő szentmise-szövetséget szabályszerű egyházi társulattá emelte. XIII. Leó pápa pedig 1886 augusztus 24-ki brevéjével főtársulati czimmal tüntette ki a nevezett szentmise-szövetséget és megengedte, hogy Franciaország területén alakuló minden engesz-

¹ Cim : Rde M. Superieure de «Notre Dame du Cénacle».

² Rssimo Monsignore Direttore del apost. d. pregh. Roma. S. Carlo oi Catinari.

telő szentmise-szövetséget bekebelezzék s azokat a főtársulat bucsuiban és egyéb lelki javaiban részesítse, de megtartva mindenkor VIII. Kelemen pápának idevonatkozó határozatait.

Az apostoli Szentszék helybenhagyásával egyebütt is keletkeztek idővel ilyen főtársulatok. Angolország számára: *Manchester*; Belgiumban: *Tongerloo* (1890); Hollandiában: *Berne-Heeswyk* (1890) és a Magyar-Osztrák monarchia területére *Prága* (Strahov) székhelylyel. Prágában a hírneves strahovi premontrai kolostorban, hol rendalapítójuk, szent Norbert tetemei nyugosznak, 1894 július 18-án alakult meg az engesztelő szentmise-szövetség s már 1894 december 18-án kelt apostoli brévével főtársulattá emelkedett. Joghatósága kiterjed Magyarország, Ausztria és az örökös tartományok területére. A főtársulat igazgatója a strahovi kolostornak mindenkori apátja.

V. Felvétel. A föl vételnek egyetlen föltétele az, hogy a ki belépni óhajt, nevét a szövetség névjegyzékébe beírassa és a társulati igazgatótól föl vételi czédulát nyerjen.

VI. Bucsui. XIII. Leó pápa 1894 december 18-ki brévéjével a Mária mennybemeneteléről czimzett prága-strahovi apátsági s egyuttal plébánia-templomban székelő főtársulatnak a következő bucsukedvezményeket adta:

A) *Teljes bucsu nyerhető*: 1. a felvétel napján; feltételek: gyónás és áldozás; 2. e négy ünnepen: Hétfájdalmu Boldogasszony napján (virágvasárnap előtti pénteken), nagycsütörtökön, husvét utáni harmadik vasárnap, mint szent Norbert diadalünnepén és Mária mennybemenetele napján (a prágai főtársulati templom védőszentje). Feltételek ezen napokon: gyónás és áldozás, a társulati templom látogatása (az első vesperától kezdve végezhető) és a szokásos imádság a pápa szándékára; 3. a halálos órán; föltétel: hogy az illető haldokló gyónást és áldozást végezve, vagy ha ez már nem volna lehetséges, legalább töredelmes bánatot inditva, hívja segítségül Jézus szent nevét, ha lehet szóval, vagy ha már erre nem képes, ugy gondolatban.

B) *Nem teljes bucsuk*. 1. 7 évi és 7 quadragenarius bucsu a megyés püspök által kijelölendő 4 ünnepen. A prágai főtársulati templom részére ki van jelölve: szent Norbert (június 6.), szent Anna (július 26.), szent Ágoston (augusztus 28.) és szent János evangelista napja (december 27); feltételek: templomlátogatás és ima a pápa szándéka szerint. 2. 60 napi bucsu bármily irgalmassági vagy más jámbor gyakorlat végzéseért.

XIII. Leó pápa 1895 május 24-éről keltezett brévéjével kijelentette, hogy a szövetségnek Prágán kívül oly helyen élő tagjai, a hol ezen szentmise-szövetség még nincs behozva, a bucsukban még akkor is részesülnek, ha a társulati templom helyett a plébániai vagy bármelyik más nyilvános templomban végzik az előirt látogatást és imádságot.

Mindezen bucsuk segítségképen a megholt hivek javára is följánlhatók.

T. Kálmán.

ÁLDOZÁSKOR

Hitemnek fénye, üdvnek asztala,
Miként dicsérjen ajkam szózata?
Belkem a vigság fengerén lebeg,
Eszem eláll és félve megrepeg;
A hálaszó érzésbe olvad át,
Bámulva nézem ég és föld Urát,
Csak ajkamat mozgatják sóhajok:
Tudom, Úram, hogy méltó nem vagyok!

A porba hullok, míg az ég Őra
Szívembe száll és ott lesz trónusa,
Imát rebegnek lengő szellemek,
Helyeffem szintén áldva zengenek!
A menny és föld érzése egybeforr,
Ugy áld az angyal, mint a gyenge por;
Csodás zenében összecseng szavok;
Tudom, Úram, hogy méltó nem vagyok!

Szívem hevül és lelkem éledez,
Te adtál neki újból életet!
Szerelmedfől hullt szét a bünbilincs.
Imádandó szerelmes égi kincs!
Szívem egy égnek nyújtott lakhelyet,
Dicsfény van ott sötétlő árny helyett,
Kinek irgalma bünimnél nagyobb,
Úram, én erre méltó nem vagyok!

Derít az élet égi szent bora,
Hozzá hasonló nem terem soha!
Az édes nektár kedves gyöngyszeme
Szent érzelemmel, tüzzel tölt fele.
Ez lelki szomját olt és kelteget,
Eltelni véle végleg — nem lehet.
A drága vért, mit Jézus hullatott,
Tudom, hogy inni méltó nem vagyok!

Tudom, tudom, de mégse csüggedek;
Derű oszlatja szét a felleget!
Szived sugára játszva int felém
És cseng ez égi bűvös zengemény:
«Ita fáradoztok, hozzám jöjjetek,
Itt bizton nyertek enyhe nyughelyet!»
Tudom, tudom, de lelkem felzokog:
Úram, azért én méltó nem vagyok!

Koncz József-

A titkos mély Szentség villogásai.

Ezen a czimen Galambos Kálmán missiósi pap tollából 177 lapra terjedő könyv jelent meg Győrött. Ára füzve 50 fill., kötve 80 fill. Kapható a győri küsszemináriumban. Az olvasóink kiváló figyelmébe ajánlott műből hadd álljon itt mutatónba a következő két fejezet:

A francia nemzeti körmenetek jubileuma.

1897-ben ünnepelték Lourdesban a nemzeti körmenetek 25 éves jubileumát. Ez ünnepély emelésére 300 csodásan meggyógyultat szedtek össze, hogy ezek a francia katolikusok nemes hálájának tanúi és mintegy hivattott szóvivői legyenek; hiszen a hála jó szívre mutat, és a gyermekek kötele hálája jól esik az anya, a mennyei Anya szívének is. Ezek részére aug. 23-án nagyszerű körmenetet tartottak, melyen lengő zászlók alatt, vagy 40 ezer ember volt jelen. A 300 meggyógyultnak mindegyike kezében kis zászlót tartott és ruhája fehér kereszttel volt megjelölve. Ezek előbb vakok,

bénák, tüdővészesek, vízkórosok, rákfenések voltak; vannak közöttük férfiak, nők, gyermekek; a szegények legnagyobb számmal vannak képviselve, de látunk közöttük előkelő nőket, és egy orvost is: dr. Haquin-t Dinanból. A legfölségesebb Oltáriszentséget mennyezet alatt viszi Mgr. Bouvier, Tarantaise püspöke. Így jönnek a pompás bazilikából az egyszerű, betlehem-szerű massabiellei barlanghoz és midőn az Oltáriszentség a barlang előtti térre jó, a 40.000 ember leirhatatlan lelkesültséggel hangoztatja: «Hosanna Dávid Fiának!» a körülfekvő bérczek pedig százszorosan visszhangozzák az élő hitnek eme buzgó, megragadó nyilatkozatát.

A püspök az Oltáriszentséget a barlangban az oltárra helyezi s a felgyógyultak és a zarándokok nevében megható imát mond, melyben őket a Szepültelen Szűzanyának ajánlja fel. Az áldás után felhangzik a Magnificat, melyet a rózsafüzér-templomához menve, többször szinte tulvilági lelkesültséggel ismételnek, úgy hogy a résztvevők azt feledni nem tudják és még a visszaemlekezés is lelkesülést kelt szivükben. És most következik a Szűzanyának nagylelkű válasza, melyben az ő mély alázatossága és mindenható Egyszülöttjének isteni fönsége nyeri a legszebb nyilatkozatot.

A rózsafüzér-templom előtti tér a maga nemében igazán nagyszerű kórházzá van átalakítva. A hatalmas portále előtt a 300 boldog meggyógyult helyezkedik el, ezek átellenében pedig 300 beteg fekszik madraczokon, kik is sóvárogva várják az Oltáriszentségben jelenlevő Ur Jézus intézkedését, és forrón imádkoznak gyógyításukért; de velük és érettük imádkoznak a zarándokok ezrei is. Jó az isteni Megváltó örökké csodálandó szeretetének titkos Szentségében, és az Ágoston-rendi Picard atya a betegekhez fordul, hogy őket azon isteni hitnek lelkükben való fölkelésére buzdítsa, melynek az isteni ajkak csalhatatlan ígérete szerint «minden lehetséges!», majd meg oda mutat a meggyógyultakra, kik e rendületlen hitnek földi jutalmában már is részesültek és az isteni hit egész lánghevével szól hozzájuk: «Ti is higgyetek azzal a hittel, mely halottakat támaszt: keljetek föl tehát testvéreim!» És ime, alig hangzik el a gyermeki bizalom e lelkesült szava, egyik a betegek közül fölkel és az óriási néptenger halk fohásza eget rendítő riadalommá változik. Utána egy második, harmadik emelkedik föl, úgy hogy 2 óra lefolyása alatt 40-re emelkedik a meggyógyultak száma. A Magnificat újra és újra fölhangzik a sok czernyi szivből, a meggyógyultak mankóikat ég felé emelik, s a hála-ima leirhatatlan örömrivalgásba megy át. A szem- és fültanuk ezrei azt állítják, hogy mióta Üdvözítőnk láthatólag, emberi testbe öltözötten e szegény földön járt, a hitnek ily megrendítő jelenetét emberek nem látták. Ő nem a testeket jött gyógyítani, hisz szepültelen testében Ő maga is szenvedett és meghalt; de dicsőséges feltámadása által az emberi nem halandó testébe is a feltámadás és halhatatlan élet mennyei csiráját oltotta be és egyenkint

különlegesen oltja azt be azon Szentség által, melyet örökigazságu és mindenható ajkaival «az élet kenyérének», «élő kenyérnek» nevez; de jött és jó isteni s ép azért eléggé soha nem csodálható szeretetével a halhatatlan lelkeket gyógyítani és üdvözíteni, azon lelkeket, melyeket a paradicsomban a hitlenség- és az engedetlenségben nyilatkozó szeretetlenség a jó Isten-től elszakított és melyeket vele az alázatos, gyermeki hit és szeretet újra egyesít: és bámulatos, hogy Ő még e porhüvely iránt is mily határtalan részvétet tanusít!

Igen, édes Jézusunk, mi hiszszük és valljuk a te mindenható igéid folytán, hogy Te, az élet, a valódi, az örök élet, jelen vagy a titkos mély Szentségben; mert, ha csalatkozó embereknek hiszszük, hogy bizonyos anyagokban, orvosszerekben láthatatlan méreg, öldöklő méreg, csakis egy felsőbb, teremő erő által beléjük zárt méreg van, annál inkább fölemelt fővel hiszünk Neked, Istennek szent Fia, hogy e szent kenyérben mindenható szavaid erejéből testünk- és lelkünknek örök élete van. Csak azt add kérünk, hogy e hit szerint éljünk, mi papok, éljenek drága magyar hiveink!

«Ur Jézus, mentsd meg Magyarországot!»

Szent Lajos, franczia király.

IX. Lajos a bölcs és hős királyok ezen valóban fejedelmi példányképe 1215-ben született; anyja szentéletű kasztiliai Blanka, ki fiának nagykorúságáig ügyesen vitte a kormányzást. Mint király életfeladatául tűzte ki szeretett népének boldogságát s e célból a kath. hitet és erkölcsiséget országában szép virágzásra hozta. Kétszer indult tengeri uton a szent földre, hogy azt a hitetlenek zsarnoki járma alól felszabadítsa; a siker azonban sem reményének, sem bámulatos vitézségének nem felelt meg. Hiába; isteni ajkáról hangzottak e szavak: «Jeruzsálem eltagadtatik a pogányoktól, mignem betelik a nemzetek ideje». Midőn újra ezen szándékból Afrikába jött és Tuniszt ostrom alá vette, katonái közt ragályos betegség ütött ki, melynek 55 éves korában ő is áldozatul esett. 1297-ben a szentek sorába lett igtatták és ünnepét az Egyház aug. 25-én üli.

Szent Lajosnak az Oltáriszentségre vonatkozó hite a legélénkebb volt. A templomban magaviseletéből, arczának kifejezéséből, szemeinek villogó fényéből olyan élő hit ragyogott ki, mintha már nem is a színek alá rejtett édes Üdvözítőt látta volna a titkos, mély szentségben. Midőn bizonyos alkalommal egy miséző pap az Urat felmutatta, kezében a hivek egy csodálatosan gyönyörű, tulvilági fényben ragyogó gyermeket pillantottak meg. Hirül adták ezt rögtön a királynak, hogy a csoda látására alkalmat szolgáltatassanak; de ő felelé: «Menjenek azok oda, kik Krisztus jelenlétét az Oltáriszentségben nem hiszik; én hiszem az én hitem erősítése miatt a csodát látni nem kívánom»... Midőn pedig a táborban halá-

los ágyon feküdt s a pap az áldozás előtt tőle kérdezé, hiszi-e Urunknak az Oltáriszentségben való jelenlétét, a király erős hangon felelé: «Igen, én azt oly szilárdul hiszem, mintha szememmel a mennybe menő Krisztust látnám». És hogy hitének még nagyobb nyomatékot adjon, összeszedte minden erejét és térdre borultan vette magához Urunk szent testét és véréét.

Az édes Jézus iránt való hitét és szeretetét azon számos és gyönyörű templom is hirdeti, melyeket emelt és hogy minél szebben, minél magasabbban diszithesse azokat, személyes kiadásaiban nagyon takarékos volt. Onnan eredt egyszersmind a fölszentelt papok iránt is kiváló tisztelete. Udvari káplánjai mindig asztalánál ültek s a szent király őket még itt is kiváló figyelembe részesítette.

Szent Lajos naponkint, még utazása ideje alatt is rendszeren két, néha három, sőt négy szentmisét is hallgatott; ezek egyike énekes volt, mely alatt a papság nagy ünnepélyességgel segédkezett.

Rendkívül épületes volt őt a szent áldozásnál látni. Ilyenkor leoldott magáról minden királyi diszt, az oltárhoz ment, ott letérdelt és magát mélyen meghajtva, mondotta el a Confiteort; megtörtént többször, hogy ez alatt zokogásban tört ki és könnyázott szemekkel fogadta magához az urak Urát, a királyok királyát.

Szerette az Oltáriszentséget meg is látogatni és néha, főleg éjjel, órákat is töltött előtte. Mondották is neki, hogy mégis nagyon sok időt fordít az áhitat gyakorlataira; mire szeliden válaszolá: «Mily furcsák mégis az emberek! Az imádságban való buzgóságomat hibámul rójják fel; de nem szólnának semmit, ha én a játék- és vadászatban egész órákat tölténék». E példás buzgalman azonban nemcsak nem feledtette el vele királyi teendőit, sőt inkább arra sarkalta, hogy népének boldogításán annál lelkesebben fáradozzék. Ő Franciaországnak valamint szent, ugy egyszersmind legkitünőbb királya is.

Mikor a szentföldre indult keresztes-hadával, a szentatya helyettesétől azon kiváltságot kapta, hogy hajóján az Oltáriszentséget is magával viheti. Ennélfogva a szentséget gyönyörű oltárszekrénybe tétette, melyet arannyal himzett selyem-takaróval födetett be és egy remek oltárra helyezte. E szentély előtt a szent fejedelem a szerzetesek társaságában az ünnepélyesen végzett egyházi zsolozsmában is részt vett... Sőt ezenfelül néha egész órákat is töltött ott buzgó imába merülten, melyben magát, övéit és egész országát az édes Jézusnak ajánlotta... Franciaországba visszatértekor Cyprus szigete mellett borzasztó vihar keletkezvén, már a hajó elmerülésétől féltek. A nagy riadalomban tehát a szent királyhoz futottak, kit az oltár előtt térdelve és keresztbe vetett karokkal imádkozva leltek és kérték őt, imádkozzék a vészteljes vihar elhárításáért.

Imádkozott tehát Ahhoz, ki egykor a viharok parancsolt és kérte: parancsoljon most is és háritsa el szerető, szeretve bűnbánó gyermekeitől a nyilvánvaló halál-veszélyt. A szél erre rögtön elcsendesült, s a viharos tenger csakhamar megszelidült.

Szent halálához való készülétéhez még megjegyezzük, hogy baját súlyosbodni érezvén, maga óhajtotta a szentségek felvételét s az előkészületeket is ő maga intézte. Az ott levőkkel hangosan imádkozott és miután a mennyei utiköltséget is magához vette, e kérést intézte hozzájuk: «Ezentul már velem ne beszéljete!» Miáltal azt akarta jelenteni, hogy ő ezután csak Azzal akar társalogni, ki Birája leszen; csak gyóntatója jött időközönként hozzája és beszélt vele. Ily szent hangulatban, ily folytonos hálaimádságban ment ő Annak örökké boldogító, színről-szinre való látására, kit a kenyérszinben buzgón imádvá, mindvégig oly forrón szeretett.

INNEN-ONNAN

Eucharisztikus szentek. Olvasóinkat bizonyára érdekelni fogja azon szenteknek valamelyes névsora, kik a legméltóságosabb Oltáriszentséggel — akár buzgóságuk, akár vértanúságuk, akár irodalmi műveik czimén — szorosabb kapcsolatban vannak.

Január 27-én Aranyszájú szent János, konstantinápolyi patriárcha († 407-ben); 29-én Szalézi szent Ferencz, genfi püspök († 1622).

Február 1-én Antiochiai szent Ignác, szent Péter és Evodius utóda az antiochiai püspöki széken († 117?) s Efrém pap, a «syr nemzet prófétája» († 379?); 18-án Alexandriai szent Cyrill, alexandriai patriárcha, a hittudomány első rendszeres művelője († 444).

Márczius 7-én Aquinói szent Tamás, az «angyali doktor», († 1274.); 12-én Nagy szent Gergely pápa († 604.); 15-én Hoffbauer Kelemen redemptorista szerzetes, Bécs apostola, († 1820.); 18-án Jeruzsálemi szent Cyrill, jeruzsálemi püspök, egyháztanító († 386?); 21-én szent Benedek († 543.) és Boldog Flüe Miklós, svájci remete († 1487).

Április 5-én Lüttichi szent Julianna, szentágostonrendi apáca († 1258.); 10-én Mechtildis, szentbenedekrendi apáca († 1299.); 14-én Justinus, az első ker. író, kinek nagyobb arányu irodalmi tevékenységéről emlékeznek a források († 167.) és szent Lidvina, ki Jóbhoz hasonlóan a türelem és megadás hősie példaképe († 1433.); 16-án szent Labre Benedek, kolduló zarándok († 1783.); 26-án szent Paschasius Radbertus, szentbenedekrendi hittudós († 865?); 27-én Boldog Canisius Péter, jézustársasági pap, Németország apostola († 1597.); 28-án keresztől nevezett szent Pál

(Danei), a passzionisták szerzetének alapítója († 1775.); Szienai szent Katalin, a misztikus szentek egyik legkiválóbbja († 1380).

Május 15-én szent Izidor, spanyol földmives († 1130.); 17-én Baylon szent Paschal, a szentségi társulatok fővédőszentje († 1592.); 26-án Nerii szent Fülöp, az oratoriánusok alapítója, Róma városának egyik legnépszerűbb szentje († 1595.); 27-én szent Beda, korának nagy tudósa († 735).

Junius 6-án szent Norbert, a premonstreiek alapítója, magdeburgi érsek († 1134); 13-án Páduai szent Antal († 1231.); 19-én Falkonieri szent Julianna, szervitarendű apáca († 1341.); 21-én szent Alajos, a keresztény ifjuság első pártfogója († 1591).

Julius 4-én szent Irenäus, lyoni püspök, vértanu († 202?); 9-én a gorkumi szent vértanuk (Hollandiában), premonstreiek († 1570.); 14-én szent Bonaventura, a szerafi doktor, biboros († 1274.); 31-én Loyolai szent Ignác, Jézus-társasága alapítója és általános rendfőnöke († 1556).

Augusztus 2-án Liguori szent Alfonz, a redemptoristák alapítója († 1787.); 12-én szent Klára, a klarisszák alapítója († 1253.); 13-án szent Berchmans János, a tanuló ifjuság második pártfogója († 1621.); 28-án szent Ágoston, a legnagyobb latin szentatyja († 430.); 30-án Limai szent Róza, Délamerika első szentje († 1617).

Szeptember 16-án Kornél, pápa és vértanu († 252.); 18-án Kopertinoi szent József, ferenczrendű szerzetes († 1663.); 28-án Venczel, cseh vértanu († 938.); 30-án szent Jeromos, egyháztanító († 420.).

Október 4-én Assiszi szent Ferencz († 1227.); 15-én szent Teréz († 1582.); 17-én Boldog Alacoque Margit († 1690.); 19-én Alkantari szent Péter, szentferenczrendi szerzetes († 1562).

November 4-én Borromei szent Károly, milanói érsek († 1584.); 13-án Kosztkai szent Szaniszló, az első áldozásra készülők védőszentje († 1568.); 15-én szent Gertrud, a helpedei (Eisleben mellett) kolostor apátnője († 1334.); 19-én Magyarországi szent Erzsébet († 1231.); 25-én szent Tharsicius, kispap, az Oltáriszentség első vértanuja.

Deczember 3-án Xaveri szent Ferencz, India és Japán apostola, a hit-hirdetők főpártfogója († 1552.); 7-én szent Ambrus, milanói püspök († 397).

Az *Örökimádás* miként a múltban, úgy a jövőben is azon lesz, hogy ezen szenteknek életét az olvasókkal megismertesse és megszerettesse.

***

Kalazanczi szent József. A kegyestanítórend alapítója nagy szerepet juttatott iskoláiban a vallásos oktatásnak. Érdekes, hogy növendékei között az örökimádást is meghonosította. Egy magister (tanár) folytonosan a kápolnával volt elfoglalva, mert félóránként föl váltva oda jött 12—12 tanuló imádságra; ez az oratio continua, a folytonos imádság, mely az iskolai

életben egészen Kalazanczius eszméje. Ugyanitt, a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt, készítették elő a gyermekeket a szentségek vételére. Kalazanczius nagyon válogatott a magisterekben (tanárokbán), hogy kire bizza az oratio continua vezetését; mert ez az atya egyébbel nem volt elfoglalva. Rendszerint a legbuzgóbbakat bizza meg ezzel a tiszttel. Az első vezető a szelidlelkű, ifjan meghalt Glicerio Landriani volt.

***

Fölvívás. Az *Örökimádás* I—V. évfolyamából még több példánnyal rendelkezik a kiadóhivatal. Míg a készlet tart, egy-egy évfolyamot két koronáért lehet megszerezni. A budapesti központi oltáregyesület 1909-ben fogja fönnállásának ötvenedik évfordulóját ünnepelni. Ez alkalommal az Egyesület a magyar oltáregyesületi élet rövid történetét is megiratja. Kérjük az oltáregyesületeket és lapunk összes olvasóit, hogy erre vonatkozó adataikat a szerkesztőnek rendelkezésre bocsátani sziveskedjenek.

***

Az eucharisztikus kongresszus elnöksége ezuton kéri föl az oltáregyesületek igazgatóit és a papságot, hogy a mennyiben valamely praktikus és főképen időszerű tárgy megbeszélését az értekezleten óhajtandónak tartanak, sziveskedjenek levelezőlapon jelezni a tárgyát, valamint azt is, hogy róla maguk kívánnak-e előadást tartani, vagy valakinek az előadását óhajtanák arról hallani? A levelek Kánter Károly apátplébános urhoz czimzendők (Budapest, királyi várpalota). Az előadások csak 5—10 perczig tartanak.

Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről.

Bouillierie, carcassonei püspöktől.

A bélpoklos gyógyulása.

I.

A bélpoklos gyógyulását kérte Jézus Krisztustól. Azért e pár szót intézte Hozzá: «Uram, ha akarod, megtisztithatsz engem». (Máté 2.)

Oh, mily édes Hozzá intézni e szavakat az Oltáriszentségben!

***

A fölséges hegyi-beszéd után, a melyben az isteni Mester az ő magasztos erkölcstanát kifejté, «nagy néptömeg követé őt és ime, egy bélpoklos jövéen hozzá, imádá őt és mondá: Uram! ha akarod, megtisztithatsz engem. Jézus pedig megkönyörült rajta; kinyujtván kezét, illeté őt és mondá: Akarom, tisztulj meg! És azonnal megtisztula az ő poklosága».

Oh, mennyire szeretek e megható jelenetről a szent oltárszekrény előtt elmélkedni!

Mikor a szentély előtt, a hol az én hatalmas és irgalmas Jézusom nyugszik, leborulok, azok érzületébe szeretek behatolni, a kik oly szerencsések voltak, hogy már földi életének napjain hozzá közeledhettek.

De a bélpoklos emléke még gyakrabban eszembe jut. Talán azért, mivel a leghivebb képét találom ebben lelkem méltatlanságának, mely oly messze jár attól az imádástól, a mely a századok halhatatlan királyát megilleti.

A bűn, mint utálatos poklosság, lelkenek szépségét eltorzítja; pedig azt az Üdvözítő vére a dicsőség ruhájába öltöztette és páratlan fénynyel vette körül.

Ámde Jézus leszállt a Sion hegyéről; a mennyei magaslatokat elhagyta, hogy bejárja a völgyet, a melyben én nyögök.

Miért? Nemde, azért, hogy közeledjem és hogy viszont ő is közeledjék hozzám?!

Fölötte nagy sereg tolong szentséges személye körül. Bűnösöknek is kellett ott lenniök; mert a bűnösökkel szivesen el is beszélgetett a jó Mester.

Szegény bélpoklos, mit se félj! csak bátorság! menj Jézushoz! Valld be, hogy őt a mindenható Isten Fiának ismered el.

A bélpoklos, a kiről szent Máté beszél, meghajolt az emberré lett Ige előtt, imádta őt, mondván: «Uram, ha akarod, megtisztithatsz engem!»

Adorabat eum dicens: si vis, potes me mundare!

Elmélkedjünk e szavakról az Oltáriszentség látogatásánál.

A bélpoklos az *emberi alakba* rejtőzött örök Igét imádta; mi a testté lett Igét a *törékeny színek* alatt imádjuk.

És mily szavakkal fejezte ki magát e szerencsétlen! «Uram, mondá, ha akarod, megtisztithatsz engem». Az isteni mindenhatóság iránt való hódolatát fejezte ki ezzel, egyszersmind pedig a szívében élő hitéről is tanúságot tett.

Mi is így kiáltsunk föl, a mikor megjelenünk Az előtt, a ki a sziveket vizsgálja és a leggyógyíthatatlanabbnak látszó betegségeket gyógyítja.

II.

Jézus Krisztus a századok királya, az ég és a föld teremője: hogylene lenne képes engem meggyógyítani?!

* * *

Domine, si vis, potes me mundare.

Élesszük fel hitünket!

Ki az, a ki oltárainkon székel?

Nemde, Jézus Krisztus?

Jézus Krisztus nem az idők ura, a századok királya, az ég és föld teremője?

Hogyan birna minket meggyógyítani?

Az ő «Fiat», «Legyen» szava parancsolta meg az időknek, hogy kezdődjenek; a századoknak, hogy váltakozzanak; az éveknek, hogy egymásra következzenek, még pedig addig, a míg az isteni ajkáról ama másik szó el nem hangzik, mely ezeket az örökkévalóság küszöbén megszünteti.

Ő parancsol a napnak, hogy keringjen a térben, fusson, mint óriás;

hogy a mérhetetlen eget, mint sebes nyíl, átszelje és futásával az elröppenő órákat jelölje; a mikor majd egy napon oly szerencsések leszünk, hogy a legdrágább pillanatok az oltárszekrény lábánál tölthessük.

Oh, halhatatlan királya a századoknak! Nálad van a hatalom és a parancs szava, Te engem meggyógyíthatsz.

Te meggyógyíthatsz; Te, az ég és föld teremője.

Semmi más; se szó, se jel, hanem egyedül akaratom nyilvánulása lelkesítő, bátorító fel a semmit. Mindenható kezedből ezer meg ezer világ került ki. A csillagok a légűrben ezer fénylő tüzet gyújtottak.

Az ember pedig Előtted leborult és imádott.

Oh isteni Ige, Aki a világot, az ég csillagjait, a föld népét teremtéd és pedig csak ez egyetlen szóval: «legyen»; Te Uram! te meggyógyíthatsz engem.

Domine, potes me mundare.

III.

Jézus Krisztus értem megtestesült; értem szenvedett és meghalt; velem akar lakni a tabernakulumban, minden bajomra naponként orvosságot nyújtva; hogyne akarna engem meggyógyítani?!

* * *

A bélpoklos így szólt: Uram, te engem meggyógyíthatsz. Ez azonban feltételesen mondta és ezzel elismerte, hogy a gyógyulás attól függ, a kit ő imádott és kért.

Domine — mondá — si vis.

Uram, ha akarod.

Jézus pedig akart.

Akarja ezt velünk is?

Komolyan felvetve e kérdés esztelenség és káromkodás.

Káromkodás; mert ez rendkívüli félreismerése lenne ama lényeges tulajdonságának, a melyet leginkább szeret nyilvánítani.

Esztelenség; mert ez annyi lenne, mint elfelejteni jóságának minden nyilvánulását, a melyet semmi el nem csüggesztett és a mely soha semmi áldozattól vissza nem riadt.

Ugy tűnik föl előttem, mintha az Üdvözítő egész élete a prófétának eme szavaiban foglaltatnék: *Szeretetek titeket. — Dilexi vos.*

Mily beszéd ez az Isten ajkán!

Igen, ő szeretett minket; mert csak szeretetét elégité ki, mikor a mennyei dicsőséget elhagyta, hogy a nagy mindenség egyik zugában kis gyermekké, szegénynyé és ismeretlenné legyen; hogy harmincz éven át teljes homályban szenvedjen; és hogy ezer kin között a gyalázat fáján meghaljon.

Ez azonban még nem minden.

Az Ur Jézus minket annyira szeretett, hogy szive vágyát kielégítve, a szeretet csodáját művelte. Oly csodát, a mely minden más csodánál nagyobb; a mely egy Istennek összes gyöngédségét és hatalmát magában foglalja.

Az isteni Szentséget adta nekünk! Jézus Krisztus érettünk emberré lett, érettünk szenvedett és meghalt; most pedig az oltárszekrényben velem akar lakni, onnan nekem na-

ponkint minden bajomra orvosságot nyújtani.

Hogyne akarna tehát engem meggyógyítani?

«Jézus pedig — említi az Evangelista — kinyújtván kezét, illeté a bélpoklost és mondá neki: Akarom, tisztulj meg! és azonnal megtisztult poklosságától.»

Egy egyházatya szent Máté evangéliumának szövegét magyarázva, kérdi: miért akarta Jézus a szegény bélpoklost illetni és őt isteni kezének érintésével meggyógyítani; miért nem elégedett meg azzal, mint más alkalommal, hogy csak parancsolt a betegségnek?

— Azért — feleli — hogy megmutassa, hogy szent teste üdvösséges és éltető erővel bír.

Szent Cyrillnek eme magyarázatát miért ne alkalmazzuk az Oltáriszentségre?

Itt is jön Jézus, hogy az istenséggel egyesült szent teste minket illeszen és illetvén: az undok poklosságtól, a mely befed, meggyógyítson.

Fischer Ágoston.

Oltáregyesületi ügyek.

A váczegyházmegyei oltáregylet aug. 31-én, szept. 1-én és 2-án rendezte azon szereknek és egyházi ruháknak kiállítását, melyeket az oltáregyleti tagok a szegény templomok javára készítettek, illetőleg adományoztak.

A szépen sikerült kiállítás sorrendje a következő volt: *Augusztus 31-én* délelőtt 9 órakor szentmise a székesegyházban. 10 órakor gróf Csáky Károly püspök, a megyés Főpásztor s a váczegyházmegyei oltáregylet nagylelkü atyja, megnyitotta a kiállítást. 5 órakor délután a püspök ur választmányi ülést tartott az egyházmegyébőljelenlevő hölgyek jelenlétében. 6—7 óráig Szentségimádás a székesegyházban. *Szeptember 1-én* reggel 7 órakor szentmise Szentségkítéssel a székesegyházban. Mise után a vendégek megtekintették a székesegyházi kincstárt. 2-án reggel 1/2 7 órakor szentmise Szentségkítéssel a székesegyházban. A kiállítás a középvárosi leányiskola nagytermében tartatott és megtekinthető volt: augusztus 31-én, szeptember 1-én és 2-án reggel 9 órától délután 6 óráig. A kiállítás s a vele kapcsolatos ünnepek részletesebb ismertetésére lapunk legközelebbi számában még visszatérünk.

Kitüntetés. Vaszary Kolos bibornok hercegprimás előterjesztésére, X. Pius pápa *Dr. Glattfelder Gyulát*, a budapesti központi oltáregylet másodigazgatóját s az *Örökimádásnak* volt szerkesztőjét, pápai káplánná nevezte ki.

A tournai-i internacionális eucharisztikus kongresszus — mint az Egyházi Közlöny írja — augusztus 15-én nyilott meg. Az egyházi előkelőségek közül, kik megjelenésükkel a kongresszus fényét emelték, megemlítjük: Vannutelli Vincze bibornok pápai követet, Mgr. Vicot,

Belgium apostoli nunciust, Mercier mechelni érseket, a párisi érseki coadjutort, Amettet, a gondi, namuri, liégi luxemburgi, metzi, arrasi, angersi, moulinsi püspököket, Mgr. Grimest az ujseelandi Christchurch püspökét, a jaffai, djertai, roseai, portsmouthi püspököket és két keleti püspököt; a cambraii, vannesi, nort-hamptoni, beauvaisi püspökök képviselőiket küldötték, ezeken kívül a világi és szerzetes papság számos kitünősége vett rajta részt. A katedrálisban tartott esti megnyitóájtatósságon a templom zsufolva megtelt, a másnapi délelőtti gyűlésen 2—3000 ember vett részt. A pápai követnek fejtegetései a gyakori, sőt mindennapi áldozásról a góczpontja a gyűlésnek, a melyre direkt vagy indirekt utal majd valamennyi felszólalás, jelentés és eszmecsere. Remélik, hogy a tournai gyűlés tekintve, hogy azóta megjelent a pápa erre vonatkozó dekretuma is, még nagyobb sikert fog felmutatni és bővebb gyümölcsöt fog teremni, mint a namuri kongresszus, pedig a namuri püspök jelentése szerint a kongresszus óta megyéjében visszaesés nélkül évenként 600.000-rel több áldozás volt, mint annakelőtte. A 17-én délután tartott nagygyűlésen Woeste államminiszter szólalt föl elsőnek. Beszédét sűrű taps szakítja félbe. A miniszter gondolatmenete ez: A keresztény szellem ujjaélesztése meg fogja hozni a gyógyítószert minden bajra, melyben jelen társadalmunk szenved. A keresztény szellem, az áldozat szelleme, a buzgalom szelleme,

mely tevékenységet, odaadást s a jótékonyság gyakorlását parancsolja iskolák, kölcsönintézetek, patronageok, egyesületek, szindikátusok által. Szükséges is ez az eszköze a keresztény szellem restaurációjának, hogy a katolikus tan minél szélesebb körben ismertté váljék. A szónok az ifjúsághoz fordul s azt mondja, meg kell tanulniok önmaguknak számot adni a katolikus ügy nagy jelentőségéről és horderejéről, meg kell tanulniok beszélni, példát adni, áldozatot hozni s soha vissza nem vonulni. A visszavonulás, a tartózkodás egy neme a meghalásnak, sőt majdnem kísértésbe jövök azt mondani: egy neme az árulásnak. Az élet ideálját az Eucharisztia hatása által érijük el.

Hálás köszönet. Az oltáregyesület kiosztott tárgyaiért a legmelegebb hangu köszönőlevelek érkeznek. Így pl. a karmelita apácák ezt írták: Mélyen tisztelt elnökség! A napokban kaptuk meg a küldeményt, melylyel bennünket szombathelyi zárdánk részére megörvendeztetni kegyeskedtek. Jutalmazza meg az édes Jézus, kinek oltárát s oltárszolgálatát oly egyházasan, izlésesen s értékesen diszitették. A jó Isten áldja meg a buzgó kezeket, melyek érte fáradoztak s fizesse meg ezerszeresen a zárdánk és kápolnánk iránt gyakorolt irgalmasságot és szeretetet! Erre fogjuk kérni a legkisebb kegyadományt is gazdagon jutalmazó Ur Jézust! Sopron-Bánfalva, 1906. VIII/8. Kegyességükbe továbbra is ajánlottan vagyunk hálatelt szívvvel: *Sr. Mr.*

Aloysia (Soós) a. p. I. sar. karmelita apáca. Nagyon kedves a következő hálás nyilatkozat: Néhány nappal ezelőtt megküldötte a főtisztelendő travniki rektor ur a szép egyházi szerelvényeket (pluviále, velum, monstrancia, thuribulum és alba) és azt írta, hogy ezeket az értékes tárgyakat az oltáregyesület az én szegény templomomnak ajándékozza. Fogadják ezért a leg-hálásabb köszönetet és legyenek meggyőződve, hogy az oltáregyesületnek ez a nagylelkűsége nagyban hozzá fog járni az én népem vallásos érületének erősítéséhez. Husvétkor tartottam kis templomunkban (11 m. hosszú, 6 m. széles és 4 m. magas) az első litániát s ugyanakkor kihirdettem, hogy ezt a litániát nemes lelkek bőkezűsége tette lehetővé. Látam, mint csillant meg az én szegény, földhözragadt népemnek szemében az öröm könye és már a templomban is kifejezését adták a legbensőbb hálának. Öreg emberek, kik átélték a török uralom borzalmait, sirtak örömükben és nem tudták eléggé megköszönni a jó Istennek, hogy most már félelem nélkül imádkozhatják és magasztalhatják. A jámbor és hálás nép velem együtt fog imádkozni a nemeslelkű jótévőkért... Potoci Mostar mellett Hercegovinában. *Tadija Božić* administrator.

★

A budapesti központi oltáregyesület Üllői-uti házának belső berendezése 12.892 kor. 35 fillérbe került. Ez összegnek fedezésére gyűjtés indult, még pedig a következő eredménnyel: gróf Wenck-

heim Frigyesné 1000 k, gróf Teleky Gézáné 200 k, gróf Apponyi Sándorné 100 k, gróf Eszterházy Sándorné 50 k, gróf Eszterházy Miklós Móríczné 400 k, Pallavicini Stefanie grófnő 20 k, Kiss Aladárné 500 k, gróf Pejacsevich Arturné 200 k, gr. Almássy Dénesné 200 k, gr. Korniss Miklósné 200 k, gr. Zichy Ágost 1000 k, gr. Wenckheim Dénesné 100 k, gr. Almássy Kálmánné 288 k, herczeg Pállfy Miklósné 300 k, gróf Cziráky Béláné 100 k, gr. Zichy Aladárné 200 k, herczeg Hohenlohe Clodwigné 100 k, gróf Eszterházy Móríczné 20 k, Blundell Luiza 300 k, gr. Andrássy Aladárné 500 k, gr. Károlyi Gyuláné 100 k, gr. Dessewffy Marianna 300 k, gr. Sizzo Kristófné 100 k, gr. Erdődy Imréné 100 k, báró Mednyánszky Dénesné 200 k, br. Steyer Albertné 100 k, herczeg Eszterházy Miklósné 100 k, báró Szentkereszty Béláné 50 k, gróf Wimpffen Sigfriedné 50 k, gróf Fürstenberg Teréz 300 k, örgróf Pallavicini Edéné 5500 k, báró Haupt Stummerné 40 korona. Az összes bevétel 12.718 korona, A nagylelkű adakozókat Isten áldása kísérje!

Mivel azonban a befolyt összeg még nem fõdi a kiadásokat, a gyűjtés nemes szívű jótévők támogatására számítva tovább folyik.

★

Az oltáregyesület rendes tagjaitól 1906 június és július hóban befolyt díjak:

Merat Anna 2 k, Stauer Pálné 1 k, Hönig Anna 1 k, Balogh Róza 60 f, Erdélyi Teréz terjesztőnő által Vimmer Károly és neje 4 k, Vimmer Józsefné 1 k, Erdélyi Józsefné 2 k, Üрге Antalné 40 f, Hittelberger Ilka 2 k, Dénes Ferenczné 1 k, Bakó Ferenczné 50 f, Erdélyi Rózsa 2 k, Bencze Ferencz és neje 4 k, Asztalos Jánosné 1 k, összesen

17 k 90 f, Wohlgeschaffen Mária 2 k, Karsch Mária 2 k, Perleberg Gizella 10 k, Perleberg Zelma 10 k, Nagy Mária 1 k, Kunzli Erzsébet 24 f, Kunzli Janka 40 f, Pálfi Mária 2 k, Mezdradzki Zsófia 4 k, ftdő Mátyus István plébános ur a Tibold daróczi és kácsi tagoktól 13 k, Székely Miklósné 2 k, Szabó Mária 1 k, Feja Jánosné 1 k, Agárdi Anna 4 k, Horváth Ágnes 2 k, Komáromi Katalin 1 k, Klobaszek Jozefin 2 k, Dancs Janka 2 k, Luzár Anna 60 f, Zahorszki Mária 2 k, Gosztonyi Kálmánné 10 k, Nemes-sányi Gyula 1 k, Varanyák Julianna 2 k, Berki Lajosné 2 k, Paczona Julianna 40 f, ns. és ft. Jordán Károly ur a szaniszlói tagoktól 26 k 80 f, Lakner Anna 4 k, Spillenbergr András 58 f, Rothen Alajosné és családja 2 k, Holenda Ada 8 k, Bauer Szidónia 2 k, Hachfelner Imre és neje 6 k, Gabányi Magdolna 2 k, Wenszky Margit 1 k, Pártos Mária 1 k, öz. Szamata Lipótné 2 k, ft. Szerémi Viktor az álmosdi tagoktól 8 k 88 f, Szakál Mária 2 k, báró Skerlecz Sarolta 6 k, báró Skerlecz Kara 2 k, báró Skerlecz Mária 2 k, Melhardt Pálné 1 k, öz. Trapli Józsefné 2 k, ftdő dr. Pályi József ur Veszprém egyházmegyéből, Alsó-Páhok 5 k, gróf Festetich Pálné 4 k, N. N. 1 k és 19 k 49 f, Kis-Komárom 10 k, Röthy K. a 4 k, Lengyeltóthi 21 k 90 f, Mezőkomárom 8 k, nemesvidi tagok 14 k 40 f, Nemesdéd és Vraszló 13 k, Raks 37 k 20 f, Salamon 10 k, Somogy-sámson 12 k, Szomajon és Kaposmérő 16 k 44 f, Tapolcza 24 k, Tótszentpál 10 k 70 f, Tóthgyugy 2 k 88 f, Zalaszentlászló 5 k 60 f, zichi tagok 9 k 36 f, összesen 223 k 88, Kurucz Lajos 60 f, Knapetz Urzula és Karolin 60 f, Hermann Ferencz 1 k 8, Kenesei Julia 40 f, Schambach Ludmilla 2 k, Neográdi Jozefin 4 k 24 f, Szatorisz Francziska 2 k, Ripaczkai Mária 2 k, Riener Mária 2 k,

Preyer Mária 2 k, Csepregi Istvánné 2 k, Szilvássi Mártonné 4 k, ftdő Pusztai Mátyás plébános ur a budajenői tagoktól 10 k 80 f. ft. és ns. Fábrián János plébános ur az érsekújvári tagoktól 10 k 72 f, Szalma Péterné 3 k, Szalai Mariska 1 k, Erdéli Borbála 2 k 24 f, Gergely Gizella 4 k, Kerschner Anna 10 k, Miye Ilona 6 k, Kozma Teréz 2 k, Péntek Anna 4 k, Dix Anna és Vilmos 4 k, Berkes Kálmánné 10 k, Fuszek Róza 2 k, Géczy Károlyné 2 k, öz. Gozón Zsigmondné 6 k, Berger Gizella 4 k, Berger Józsa 2 k, Balyák Károly 2 k, Kuzma Anna 2 k, Skajnek Katalin 2 k, Kumperger Mária 40 f, Locher Anna 24 f, Vidats Dezsőné 4 k, Vég Rozália 5 k, Forster Zoltán 2 k, Gregor Andrásné 1 k, Dobrovits Dezső 40 f, Vida Anna 2 k, Stefán Anna 1 k, Kovács Mária 1 k.

Az Oltáregyesület elhunyt tagjai.

Imádkozzunk egyesületünk elhunyt tagjaiért, hogy az Ur Jézus, ki a földön kenyér színében volt reményünk, a mennyei dicsőségben színről-szinre látható föntségében legyen örök boldogságuk.

***

Baumgartner Alajos, máriafalvi plébános s az oltáregyesületnek buzgó pártolója. Musztyánovits Gáborné, szül. Gödényházi Papp Irma, a kovácsréti oltáregyesületnek tagja. A palocsai oltáregyesület tagjai közül elhaltak: Platko Stupák Zsuzsanna, öz. Velbaczky Szervila Zsuzsanna, Pekár Ohman Pál, Norko Dvorschák Krisztina, Mertin Margit, Scherbák Galla Mária, Varga Czehlyár Anna.

Szerkesztő: Dr. Breyer István.

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály kiskunmajsai plébános.

Előfizetési ára

Egész évre csak 3 korona.

Félévre csak 1 kor 50 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Kiskunmajsán.

A ki kér, kap mutatványszámot ingyen.

Sokszorosan
kitüntetve ■

RÓTH MIKSA

cs. és kir. udvari üvegfestő

Budapest, VIII., Kender-u. 22. és 24. sz.

Mindennemű üvegfestmények a legegyszerűbbtől a leg-
gazdagabb kivitelig. Diszes üvegmozaik-munkák
===== velencei modorban. =====

Sokszorosan
kitüntetve ■

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhimzés.*

Templom- és kápolna-berendezések.

Kitüntette: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

*Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók gyára*

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fng és Klotild fngasszony ö cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.

*Tüzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szentszobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket, Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat. Monstranciák, stáció-képek, oltárok, Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhimzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

